

- MAYER, E., 1956: *Pedicularis comosa* L. - nova vrsta v flori slovenskega ozemlja. Biol. vestnik 5: 11-17.
- MEZZENA, R., 1986: L'erbario di Carlo Zirnich (Ziri). Atti Mus. civ. Stor. nat. Trieste 38(1):1-519.
- PIRONA, A., 1855: Florae Forojuliensis Syllabus. Udine.

Tone Wraber

19. *Pseudostellaria europaea* Schaeftlein

Potrđitev dveh nahajališč po 200 letih in nova nahajališča na Gorenjskem. Confirmation of occurrence on two localities after 200 years and new records from Gorenjska.

- 9650/4 (UTM VM33) Slovenija, Gorenjska, Lancovo pri Radovljici, med grmovjem. 480 m n. m. 26. 04. 1994. Leg. N. PRAPROTNİK (LJM). Potrjeno Zoisovo nahajališče.
- 9651/3 (UTM VM33) Slovenija, Gorenjska, Graben pri Radovljici, vlažen gozd. 450 m n. m. 17. 04. 1994. Leg. N. PRAPROTNİK (LJM).
- 9651/3 (UTM VM33) Slovenija, Gorenjska, Ravnica pri Radovljici, vlažen gozd. 500 m n. m. 04. 04. 1994. Leg. N. PRAPROTNİK (LJM).
- 9751/2 (UTM VM42) Slovenija, Gorenjska, ob potoku Plaznica pod Poljšico pri Podnartu, vlažen gozd. 380 m n. m. 25. 04. 1994. Leg. N. PRAPROTNİK (LJM).
- 9751/2 (UTM VM42) Slovenija, Gorenjska, ob izlivu Nemiljščice v Savo (pri železniški postaji Besnica), vlažen gozd. 370 m n. m. 26. 04. 1994. Leg. N. PRAPROTNİK (LJM).
- 9752/3 (UTM VM42) Slovenija, Gorenjska, nad Savo v Kranju, vlažen gozd. 350 m n. m. 26. 04. 1994. Leg. N. PRAPROTNİK (LJM). Potrjeno Wulfenovo nahajališče.

V originalnem opisu vrste *Pseudostellaria europaea* (*Stellaria bulbosa*) WULFEN (1789: 21-23) na prvem mestu navaja nahajališče pri Tivolskem gradu pod Šišenskim hribom, kjer jo je našel med svojim bivanjem v Ljubljani (1762 ali 1763. leta). Na herbarijske primerke neznane vrste je že pozabil in takson opisal na podlagi primerkov, ki mu jih je Zois na njegovo prošnjo poslal iz Ljubljane. Hkrati mu je pisal še o pojavljanju vrste v okolici Radovljice. WULFEN opisu dodaja še dve nahajališči: pri Planinski jami v bližini Starega gradu (Hasberg) in v Kranju nad Savo.

Različni avtorji so kasneje zadnji dve nahajališči izpuščali. Že Host (1797: 243) navaja po WULFENU samo Tivolski grad in po K. ZOISU Radovljico.

FLEISCHMANN (1844: 127) za Gorenjsko citira samo Bled. Njegova navedba je možna, čeprav gomoljčice na ustreznih rastiščih v okolici Bleda kljub iskanju nisem našla.

WULFEN (1858: 480) ni objavil opisa; E. FENZEL in R. GRAF sta zapisala opombo, kje najdemo opis in na strani 796 samo povzela vsa štiri nahajališča.

PAULIN (1902: 141) med nahajališči navaja tudi Radovljico. BECK (1908: 125) povzema K. ZOISA po HOSTU in vrsto našteva med ilirskimi taksoni, ki na zahodu segajo do Radovljice.

SCHAEFTLEIN (1961: 228) prav tako po WULFENU povzema le prvi dve nahajališči, leta 1969: 878 pa je zapisal, da raste ob Savi navzgor do Radovljice. Zanimivo je, da SCHAEFTLEIN (1961: 228- 229) navaja kar okrog 120 herbarijskih pol v različnih evropskih herbarijih, ki so bile nabrane na klasičnem nahajališču!

V novejšem času je bila prva zanesljiva navedba za Gorenjsko najdba L. PINTARJA (1980: 304-305) na škofjeloškem ozemlju v dolini Luče ob vzhodni strani hriba, na katerem stoji cerkva sv. Tomaža nad Praprotnim (9851/1). V herbariju LJU je primerek M. Šubičeve s Puštala pri Škofji Loki iz leta 1981 (9851/1). V Selški dolini v Studenski grapi (9751/3) pa jo je tudi našel L. PINTAR (1986: 222).

ZOISOV podatek o pojavljanju vrste *Pseudostellaria europaea* v bližini Radovljice so različni avtorji smatrali za zanesljivega, vendar ni bil potrjen. ZOIS je nahajališče zelo dobro opisal: "pri Radovljici na gmajni na vlažnem rastišču, pod grmovjem, v senci". Dodal je, da v bližini raste vrsta *Pedicularis acaulis*.

Prvi dve nahajališči (Ravnica, Graben), ki sem ju odkrila v okolici Radovljice, se s ZOISOVIM opisom nista ujemali. Bili sta v gozdu, v neposredni bližini pa ni bilo primernih rastišč za brezstebelni ušivec.

Tretje nahajališče sem našla pod vasjo Lancovo na gmajni nad izvirom oziroma povirjem, na vlažnih tleh, med grmovjem in v senci, ob stari makadamski cesti, ki pelje v vas. Ob tej cesti že na drugi strani ob robu raste brezstebelni ušivec, ki je od odcepa z asfaltne ceste Radovljica - Kamna gorica zelo pogosten na robu gozda. Nahajališče torej natančno odgovarja ZOISOVEMU opisu.

Vrsta *Pseudostellaria europaea* je pogostna tudi ob potoku Plaznica pod Poljšico pri Podnartu in ob izlivu Nemiljščice v Savo, manj pogostna pa je v Kranju nad Savo. To Wulfenovo nahajališče je bilo do sedaj prezrto.

Vsa potrjena oziroma nova nahajališča so na desnem bregu Save. Na levem bregu vrste kljub iskanju nisem našla.

Literatura:

- BECK, M., 1908: Vegetationsstudien in den Ostalpen. II. Die illyrische und mitteleuropäische alpine Flora im oberen Save- Tale Krains. Sitzber. Akad. Wiss. Wien, Mathem.-naturw. Kl., Bd. 117: 97-155.
- FLEISCHMANN, A., 1844: Übersicht der Flora Krain's.
- HOST, N. T., 1797: Synopsis Plantarum in Austria provinciisque adiacentibus sponte crescentium. Dunaj.
- PAULIN, A., 1902: Schedae ad Floram exsiccata Carniolica II. Centuria III. et IV. Beiträge zur Kenntnis der Vegetationsverhältnisse Krains, 2: 105-214.
- PINTAR, L., 1980: Novo nahajališče gomoljčice (*Pseudostellaria europaea*) na Gorenjskem. Proteus 42: 304-305.
- PINTAR, L., 1986: Slapovi in cvetje v loških grapah. Proteus 48: 220-222.
- SCHAEFTLEIN, H., 1961: Erforschungsgeschichte, Verbreitung und Ökologie von *Pseudostellaria europaea*. Bot. Jb. 80(2): 205-262.

- SCHAEFFLEIN, H., 1969: Pseudostellaria. In: HEGI, G.: Illustrierte Flora von Mitteleuropa. 3/2/6: 875-883. 2. izdaja.
- WULFEN, F. X., 1789: Plantae rariores Carinthiae. In: JACQUIN, N. J.: Colectanea ad Botanicam, Chemiam et Historiam naturalem spectantia, cum figuris. 3: 3-166. Dunaj.
- WULFEN, F. X., 1858: Flora norica phanerogama. Dunaj.

Nada Praprotnik

20. *Seseli tommasinii* Reichenb. f.

Novo nahajališče redke vrste v Sloveniji z razpravo o dosedanji vednosti o njeni splošni in slovenski razširjenosti.

A new locality of a rare species in Slovenia with the discussion on the actual knowledge of its general and Slovenian distribution.

0351/4 Slovenija: In graminosis lapidosis supra vicum Koritnice prope vicum Knežak. *Carici humilis-Centaureetum rupestris*. Solo calcareo. 680 m s. m. 7. 10. 1994. Leg. & det. T. WRABER. LJU 125773.

Če se navedbe te vrste na Apeninskem polotoku resnično nanašajo na vrsto *Seseli vianum* Calest., kakršno je mnenje PIGNATTIJA (1982: 197), je areal vrste *S. tommasinii* izključno zahodnobalkanski (ilirski). BALL (1968: 336) ne navaja Grčije, od koder smo videli herbarijske primerke iz grške Makedonije (severni Pind, LJU!). Areal vrste, ki jo lahko uvrstimo tudi v oblikovni krog vrste *Seseli montanum* (*S. montanum* subsp. *tommasinii*), sega torej od severne Grčije čez Albanijo, Črno Goro, Hercegovino, Srbijo, Bosno in Hrvaško do Slovenije (prim. HAYEK 1927: 1006).

Vednost o pojavljanju vrste *S. tommasinii* v Sloveniji je skromna, najbrž tudi zaradi njenega poznega cvetenja, ki ga kot razlog za majhno število znanih nahajališč navaja že POSPICHAL (1898: 159). Ta avtor iz Slovenije ne pozna nobenega nahajališča, medtem ko MARCHESETTI (1896-97: 237) konkretno navaja Obrov, od koder "se razteza po vsej t. i. Čičariji." "Ob cesti mej Novimgradom in Materijo" jo je 1902 nabral JUSTIN (LJU 27431) (mišljen je pač Podgrad, italijansko Castelnovo). Ta ima iz tega okoliša tudi še pred 1. svetovno vojno dokazani nahajališči Pasjak (LJU 27433) in Lisac (LJU 27432), ki pa sta na ozemlju Hrvaške. Ko omenja PIGNATTI (l. c.) tudi dolino Dragonje, se verjetno opira na navedbo pri STEFANIJU (1895: 242), ki navaja več lokalitet z desne strani Dragonje v Hrvaški Istri.

S. tommasinii raste v Koritnicah apofitsko na obcestnem zidu že v sami vasi, predvsem pa na zunanji strani cestnega ovinka nad vasjo, pri odcepu kolovoza za Sv. Jeronim. Rastišče je kamnito ali kar skalnato, vendar je združba *Carici-Centaureetum rupestris* jasno določljiva. Spremljevalna flora, ki zaradi poznega datuma ni popolna (trave, geofiti), obsega vrste *Briza media*, *Carex humilis*, *Centaurea fritschii*, *C. rupestris*, *Chamaecytisus purpureus*, *Coronilla vaginalis*, *Dianthus tergestinus*, *Dorycnium germanicum*, *Eryngium amethystinum*, *Galium corradifolium*, *Globularia cordifolia*, *G. punctata*, *Hieracium*